

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (8 5) 231 4139, faks. (8 5) 279 1033, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Advokato Roko Rudzinsko kontora
A. Mickevičiaus g. 14-2,
Vilnius

2017-10-24 Nr.14R-94
Į 2017-08-11 raštą

DĖL LIETUVIŲ NACIONALISTŲ PARTIJOS

Pranešame, kad nagrinėjome Jūsų prašymą dėl nacistinės okupacijos laikotarpiu (1941-1944 m.) veikusios Lietuvių nacionalistų partijos veiklos vertinimo. Prašote atsakyti į šį klausimą: “Ar Jūsų manymu 1941 m. nacių okupuotoje Lietuvoje veikusi Lietuvos nacionalistų partija (LNP) buvo nusikalstama organizacija, kuri kolaboravo su nacių režimu vykdant Lietuvos gyventojų persekiojimą ir naikinimą”?

Informuojame, kad aiškaus atsakymo į Jūsų pateiktą klausimą dabartiniu metu duoti negalime dėl šių aplinkybių.

Pirma, apie Lietuvių nacionalistų partijos nusikalstamos veiklos pobūdį spręsti gali tik teisėsaugos institucijos. Juridiniai vertinimai nėra Centro kompetencijos dalis, jis vykdo tik istorinius tyrimus.

Antra, išsamūs istoriniai tyrimai, kurie būtų specialiai skirti Lietuvių nacionalistų partijos santykiui su Holokaustu ir kolaboravimui su naciais, Centro istorikų nebuvo vykdomi. Dėl to istoriniuose darbuose esamos žinios apie Lietuvių nacionalistų partijos veiklą nacistinės okupacijos laikotarpiu dar negali būti laikomomos pakankamomis, kuriomis galėtų remtis teisėsaugos institucijos, atsakydamos į Jums rūpimą klausimą. Vis dėlto išlikę LNP programiniai dokumentai, spauda, vieši pasisakymai aiškiai liudija šios partijos antisemitinę ideologiją. Kai kurie LNP vadovai (pvz., mjr. K. Šimkus) ir dalis eilinių narių, ypatingai tarnavusių lietuvių policijos batalionuose, yra atsakingi už Holokausto metu padarytus nusikaltimus.

Viena iš Centro veiklos kryptių yra nacistinės okupacijos ir jos metu padarytų nusikaltimų tyrimas. Manome, kad ateityje būtų tikslinga imtis ir LNP veiklos tyrimo ir šį klausimą patvirtinti kaip atskirą tyrimo temą. Dėkojame už atsiųstą dokumentų ir literatūros sąrašą, kuris pravers Centro darbuotojams visapusiškai tiriant LNP istoriją.

Generalinė direktorė

Teresė Birutė Burauskaitė